

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 91/17
Luxemburg, den 6 september 2017

Dom i de förenade målen C-643/15 och C-647/15
Slovakien och Ungern mot rådet

Domstolen ogillar Slovakiens och Ungerns talan mot den provisoriska mekanismen för obligatorisk omplacering av asylsökande

Denna mekanism bidrar på ett effektivt och proportionerligt sätt till att Grekland och Italien kan hantera konsekvenserna av den migrationskris som uppstod år 2015

Som reaktion på den migrationskris som drabbade Europa under sommaren 2015 antog Europeiska unionens råd ett beslut¹ för att hjälpa Italien och Grekland att hantera den omfattande tillströmningen av migranter. Detta beslut föreskriver att 120 000 personer med ett tydligt behov av internationellt skydd under två år ska omplaceras från dessa två medlemsstater till unionens övriga medlemsstater.

Det angripna beslutet antogs på grundval av artikel 78.3 FEUF, som har följande lydelse: "Om en eller flera medlemsstater försätts i en nödsituation med plötslig tillströmning av medborgare från tredjeländer, får rådet på förslag av kommissionen besluta om provisoriska åtgärder till förmån för den eller de medlemsstater som berörs. Rådet ska besluta efter att ha hört Europaparlamentet."

Slovakien och Ungern, vilka, i likhet med Republiken Tjeckien och Rumänien, röstade emot detta beslut i rådet² har yrkat att domstolen ska ogiltigförklara detta beslut. Slovakien och Ungern har anfört dels att förfarandefel begåtts när beslutet antogs eller att fel rättslig grund valts, dels att beslutet varken var ändamålsenligt eller nödvändigt för att hantera migrationskrisen.

Under förfarandet vid domstolen har Polen intervenerat till stöd för Slovakien och Ungern, medan Belgien, Tyskland, Grekland, Frankrike, Italien, Luxemburg, Sverige och kommissionen intervenerat till stöd för rådet.

Domstolen har i sin idag meddelade dom **ogillat Slovakiens och Ungerns talan i dess helhet.**

Domstolen har till att börja med avfärdat argumentet att lagstiftningsförfarandet³ borde ha tillämpats, eftersom artikel 78.3 FEUF föreskriver att Europaparlamentet ska höras när en åtgärd vidtas med stöd av denna bestämmelse. Domstolen konstaterar härvid att lagstiftningsförfarandet endast kan tillämpas om en bestämmelse i fördragen uttryckligen hänvisar till detta förfarande. Artikel 78.3 FEUF innehåller emellertid ingen hänvisning till lagstiftningsförfarandet, varför det angripna beslutet **kunde antas inom ramen före ett icke-lagstiftningsförfarande.** Det angripna beslutet utgör således en icke-lagstiftningsakt.

Domstolen har i detta sammanhang förklarat att artikel 78.3 FEUF ger unionens institutioner möjlighet att **vidta alla provisoriska åtgärder som är nödvändiga för att effektivt och snabbt hantera en nödsituation som kännetecknas av plötslig tillströmning av fördrivna personer.** Dessa åtgärder kan även medföra undantag från lagstiftningsakter, bland annat på villkor att de är noggrant avgränsade, vad avser deras materiella och tidsmässiga tillämpningsområde, och att de inte har till syfte eller verkan att permanent ersätta eller ändra sådana rättsakter. Dessa villkor är uppfyllda i förevarande fall.

¹ Rådets beslut (EU) 2015/1601 av den 22 september 2015 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland (EUT L 248, 2015, s. 80).

² Finland avstod från att rösta, medan övriga medlemsstater röstade för att anta beslutet.

³ Det ordinarie lagstiftningsförfarandet eller det särskilda lagstiftningsförfarandet som föreskrivs i artikel 289 FEUF.

Domstolen har även preciserat att eftersom det angripna beslutet utgör en icke-lagstiftningsakt, **var dess antagande inte underställt kraven rörande de nationella parlamentens medverkan och kraven avseende att rådets sammanträden ska vara offentliga vid överläggningar och omröstningar** (dessa krav gäller endast lagstiftningsakter).

Domstolen har vidare påpekat att det angripna beslutets tidsmässiga tillämpningsområde (det vill säga från den 25 september 2015 till den 26 september 2017) är exakt angivet, varför det inte går att ifrågasätta att det är fråga om en provisorisk åtgärd.

Domstolen har dessutom förklarat att **Europeiska rådets slutsatser av den 25 och 26 juni 2015**, i vilka det anges att medlemsstaterna "genom konsensus" ska besluta om en fördelning "som avspeglar de särskilda situationerna i medlemsstaterna" vad avser personer i klart behov av internationellt skydd, **inte utgjorde hinder mot att anta det angripna beslutet**. Dessa slutsatser rörde nämligen en annan plan för omplacering, med syfte att, som en åtgärd för att hantera den tillströmning av migranter som konstaterats under de första sex månaderna år 2015, fördela 40 000 personer mellan medlemsstaterna. Denna plan var föremål för beslut 2015/1523⁴ och inte det aktuella angripna beslutet. Domstolen har tillagt att Europeiska rådet under inga omständigheter kan ändra de i fördragen föreskrivna omröstningsreglerna.

Domstolen konstaterar vidare att även om det gjorts omfattande ändringar i kommissionens ursprungliga förslag, särskilt med anledning av Ungerns begäran att strykas från förteckningen över gynnade medlemsstater vad avser omplaceringsmekanismen,⁵ vilket lett till att Ungern upptagits som omplaceringsmedlemsstat, **så hade parlamentet på korrekt sätt underrättats om dessa ändringar innan detta antog sin resolution av den 17 september 2015**, vilket gjorde det möjligt för denna institution att beakta dessa ändringar i denna resolution. Domstolen har härvid understrukit att övriga ändringar, som gjorts efter detta datum, inte har påverkat själva kärnan i kommissionens förslag.

Domstolen har dessutom förklarat att **rådet inte behövde anta det angripna beslutet med enhällighet** även om det, med hänsyn till de ovannämnda ändringarna, behövde avvika från kommissionens ursprungliga förslag. Domstolen konstaterar nämligen att det ändrade förslaget har godkänts av kommissionen genom två av dess ledamöter vilka av kommissionsledamöternas kollegium bemyndigats att anta de aktuella ändringarna.

Domstolen anser dessutom att den i det angripna beslutet föreskrivna omplaceringsmekanismen **inte utgör en åtgärd som uppenbart inte kan bidra till att uppnå sitt mål**, nämligen att hjälpa Grekland och Italien att hantera följderna av den migrationsskris som uppstod under år 2015.

Domstolen anser dessutom att beslutets giltighet **inte kan ifrågasättas på grundval av en efterhandsbedömning av dess effektivitetsgrad**. När unionslagstiftaren har att bedöma de framtida verkningarna av en ny lagstiftning får unionslagstiftarens bedömning nämligen endast ifrågasättas om den framstår som uppenbart oriktig mot bakgrund av de uppgifter som lagstiftaren hade tillgång till när den antog denna lagstiftning. Så är här emellertid inte fallet, eftersom rådet grundade sig på en detaljerad granskning av de statistiska uppgifter som då fanns tillgängliga för att göra en objektiv analys av hur denna åtgärd skulle komma att påverka den aktuella nödsituationen.

Domstolen har i detta sammanhang bland annat påpekat att det låga antalet omplaceringar som hittills skett med tillämpning av det angripna beslutet kan ha sin förklaring i en rad omständigheter som rådet inte kunde förutse när det fattade detta beslut, **däribland vissa medlemsstaters bristande samarbetsvilja**.

⁴ Rådets beslut av den 14 september 2015 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland (EUT L 239, 2015, s. 146).

⁵ Ungern har förklarat att det avstod från att klassificeras som gynnad medlemsstat vad avser omplaceringsmekanismen, för att undgå att betraktas som medlemsstat som är ansvarig för att pröva de asylansökningar som borde ha ingetts i den medlemsstat via vilken migranterna i praktiken inreste till unionens territorium.

Domstolen konstaterar slutligen att rådet inte gjort en uppenbart oriktig bedömning genom att anse att **det angripna beslutets syfte inte kunde uppnås genom mindre ingripande åtgärder. Domstolen slår således fast att rådet inte har gått utöver sitt utrymme för skönsmässig bedömning genom att anse att** den mekanism som föreskrivs i beslut 2015/1523, vilken syftade till att på frivillig basis omplacera 40 000 personer, inte var tillräcklig för att hantera den oöverträffade migranttillströmning som ägt rum under månaderna juli och augusti 2015.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från uppläsningen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ +32 2 296 41 06